

slag har faaet, og for den særdeles elskværdige Form, den megen Veltalenhed har været ikklædt, endog fra det ærede Medlems Side, hvis Livs forhaabentlig rent midlertidige Hovedopgave i øvrigt synes at være en uafsladelig, venlig, men ubøjelig Skoling af Efterfølgeren. Dette ærede Medlem, Hr. Rytter, var endog i sin første Dags Tale saa vennesæl, at han Dagen derpaa maatte skynde sig med at slaa alle de Punkter fast, hvor han var uenig eller ganske uenig med den højtærede Justitsminister. Jeg beklager mig ikke herover, da senere Udtalelser af andre Talere kunde tyde paa, at det vilde gøre mig suspækt som Demokrat, hvis jeg i alt for høj Grad havde paadraget mig det ærede Medlems Enighed. Det ærede Medlem kom mig dog selv ret stærkt til Hjælp i saa Henseende, idet han, hvor han var enig med mig — selvfølgelig ubevidst, rent instinktivt —, altid sagde: Kommissionsudkastet, medens han, hvor han var uenig med mig, altid sagde: Ministerens Forslag eller: Lovforslaget.

Endvidere beskæftigede det ærede Medlem sig, ligesom andre baade i og udenfor denne Sal, i ikke ringe Grad med det Problem, om Forslaget, eller rettere, om undertegnede var reaktionær, moderat, fremskridtsvenlig eller revolutionær, og han kom til det for mig yderst nedslaaende Resultat, at jeg havde været ligesom en tredobbelt Person, da jeg udarbejdede Forslaget, formodentlig en Slags Kalv med 3 Hoveder; jeg har nok undertiden haft en levende Forestilling om, at det ærede Medlem saa mig dobbelt, men tredobbelt — det er virkelig for meget af det gode! Naa, det ærede Medlems besværlige Bevisførelse i saa Henseende lægger heller ikke saa megen ny Jord til Tænkningens Rige, at der er nogen Grund til at opholde sig ved de Par Sider i Rigsdagstidende. Jeg har i Anledning af dette Straffelovforslag hørt og læst saa meget om, at jeg plagierede Robespierre, Biskop Martensen, Goos, Cromwell og forskellige andre store hedengangne, at disse forvirrende og selvmodsigende Karakteristikker, som i sig selv er uden Interesse for Forslaget, ogsaa er uden Interesse for mig. Hvis der var noget, der hed en socialistisk Straffelov eller en socialdemokratisk do., kunde der maaske være Mening i denne Art Vurdering, men det er der ikke mig bekendt. Om en Bestemmelse i en Straffelov er reaktionær, afhænger ganske af dens Formaal, af Tiden, af Betragterens Synspunkt og Interesser. Derfor lader jeg hele denne golde Diskussion ligge.

Formaalet med dette Straffelovforslag har jeg angivet i min Forelæggelsestale, og de enkelte Bestemmelers Formulering er vel paa visse Punkter præget af min personlige Opfattelse eller af Justitsministeriets Opfattelse, men i det store og hele er de skaaret til efter de praktiske, politiske og sociale Hensyn, som har maattet være vejledende, hvis det da skal være Formaalet at faa gennemført — ikke blot forelagt — en moderne Straffelov indenfor en rimelig Tid. Og dette Forslags Gennemførelse vil jo betyde et mægtigt Fremskridt i Forhold til den nugældende Retstilstand paa dette Omraade. Rent bortset fra Enkeltbestemmelserne vil, som det jo ogsaa er indrømmet fra de forskellige Sider, dette Fremskridt vise sig i den stærke Udsondring af Forbryderne til Særbehandling, Ændringen i Strafarterne, den store Formildelse næsten over hele Linien af Straffene, Overgangen fra den nugældende Straffelovs Skematisering til den her foreslaaede Individualisering, de meget vide Strafferammer med den store Frihed for Domstolene. Efter det ærede Medlem Hr. Pürschels Opfattelse er jeg endda gaaet altfor vidt, har vist Domstolene en for stor Tillid. Det klinger unægtelig liffigt i mine Øren midt i al Øjeblikkets urimelige, men stærkt bevidste Snakken om Tilbøjelighed til administrativt Enevælde, selv om jeg godt ser, at der her kan være Tale om et Baade-og. Jeg kunde endvidere som Fremskridt nævne Udvidelsen af de betingede Straffedomme, Reglerne om Løsladelse paa Prøve, Bortfald af Begrebet „en i den offentlige Mening vanværende Handling“, Retsfølgernes Fastsættelse ved selve Dommen, den faktiske Indskrænkning, der vil ske i Benaadningsinstituttets Virksomhed, Dagsbodsystemet o. s. v., foruden utallige Enkeltbestemmelser i den specielle Del. Det lyder for mig smaaligt ikke at ville slaa fast, at der her er Tale om en fuldt forsvarlig, men dog meget fremskridtsvenlig og moderne Straffelov, og desværre viser jo ogsaa mange af de Udtalelser, der er fremsat fra Venstres og fra konservativ Side, særlig det ærede Medlem Hr. Rytters Udtalelser, at man netop er betænkelig ved adskillige af disse Fremskridt, om end der heldigvis loves Forhandlingsvillighed, særlig ogsaa, hvad jeg meget paaskønner, fra den konservative Ordførers Side; kun i et eneste Tilfælde tror jeg brugte det ærede Medlem Hr. Rytter den Udtalelse, at man vilde træffe Venstre „som en Blok“; men det blev ganske vist ogsaa sagt med en saadan